

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui program de acțiune pentru domeniul vamal și fiscal în Uniunea Europeană pentru perioada 2014-2020 (FISCUS) și de abrogare a Deciziilor nr. 1482/2007/CE și nr. 624/2007/CE

COM(2011) 706 final – 2011/0341 (COD)

(2012/C 143/11)

Raportor: **dl Bryan CASSIDY**

La 20 și respectiv 14 decembrie 2011, în conformitate cu articolele 33 și 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul și Parlamentul European au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui program de acțiune pentru domeniul vamal și fiscal în Uniunea Europeană pentru perioada 2014-2020 (FISCUS) și de abrogare a Deciziilor nr. 1482/2007/CE și nr. 624/2007/CE

COM(2011) 706 final 2011/0341 (COD).

Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 2 februarie 2012.

În cea de-a 478-a sesiune plenară, care a avut loc la 22 și 23 februarie 2012 (ședința din 22 februarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 231 de voturi pentru, 3 voturi împotriva și 11 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE sprijină în general propunerea FISCUS, dar dorește să sublinieze următoarele:

- trebuie să se asigure o echipare a vămilor și a administrațiilor fiscale suficientă pentru a răspunde provocărilor următorului deceniu;
- sectoarele fiscal și vamal trebuie să le fie furnizate sisteme IT actualizate și eficiente; Acestea ar trebui să cuprindă elemente precum Codul Vamal Modernizat (CVM);
- Comitetul ar dori să se efectueze mai multe analize de impact asupra bugetelor statelor membre și a bugetului UE;
- sumarul de buget al FISCUS, comparativ cu activitățile actuale, prezintă o creștere de 9% în bugetul total al domeniilor fiscal și vamal. Bugetul planificat al sectorului vamal este de 479 622 792 EUR (cel al sectorului fiscal fiind de 23 692 892 EUR). Aceasta reprezintă o creștere de 13% în sectorul vamal și o scădere de 1% în sectorul fiscal.

1.2 Comitetul înțelege că în cadrul grupurilor de lucru există puncte de vedere diferite între statele membre. și este convins că pentru Comisie este important să poată demonstra că statele membre vor face economii substanțiale în cadrul bugetului FISCUS comparativ cu situația actuală. Comitetul consideră că, foarte probabil, îi va fi dificil Comisiei să obțină aprobarea

Parlamentului pentru creșterea cheltuielilor în bugetul UE fără informații despre economii compensatorii înregistrate în bugetele statelor membre.

1.3 Comitetul reamintește comentariul pe care l-a făcut în Avizul CESE „Program de acțiune pentru vămi” ⁽¹⁾, în care a recomandat o mai activă integrare a practicilor vamale, în conformitate cu obiectivele Strategiei de la Lisabona, subliniind că o astfel de integrare mai activă ar trebui realizată fără integrarea administrațiilor vamale în sine.

1.4 O parte esențială a noului program vizează îmbunătățirea formării funcționarilor din statele membre ⁽²⁾ și a eficienței acesteia.

2. Introducere și context

2.1 Politicile vamală și fiscală ale UE au o contribuție substanțială la creșterea veniturilor în bugetele anuale ale UE și statelor membre. În plus, aceste politici aduc avantaje însemnate cetățenilor și întreprinderilor din UE, fie că acest lucru se întâmplă prin blocarea importurilor nesigure sau ilegale, facilitând comerțul corect și o piață internă puternică, fie prin reducerea costurilor de conformitate și a birocrăției pentru întreprinderile transfrontaliere.

2.2 Propunerea de regulament [COM(2011) 706] marchează un important pas înainte în efortul, început cu mulți ani în

⁽¹⁾ JO C 324, 30.12.2006, p. 78, punctul 1.3.

⁽²⁾ Acest lucru este menționat la punctul 1.2 din Avizul CESE pe tema „Program comunitar de îmbunătățire a funcționării sistemelor fiscale pe piața internă (Fiscalis 2013)”, JO C 93, 27.4.2007, p. 1.

urmă, de a raționaliza și de a coordona acțiunea statelor membre care vizează protejarea propriilor interese financiare și a celor ale Uniunii: în 2010, taxele vamale și taxele conexe reprezentau 12,3% din bugetul UE. Următorul cadru financiar multianual 2014-2020, adoptat de Comisie în iunie 2011, propune, printre altele, **o nouă generație a programelor Vama și Fiscalis**. Aceste două programe au fost dezvoltate pe două căi separate, dar paralele, cele mai recente fiind **Vama 2013 și Fiscalis 2013**. Ele sunt acum reunite într-un **singur program (FISCUS)**: o inovație reală în strategia Comisiei.

2.3 FISCUS nu este numai rezultatul unei politici de simplificare, pentru a folosi chiar expresia Comisiei, ci reprezintă recunoașterea importanței vitale a „**cooperării autorităților vamale și fiscale cu alte părți implicate**”. Principalul aspect pozitiv al unui astfel de program este **importanța acordată factorului uman**: cooperarea în materie vamală și fiscală este „axată pe [...] dezvoltarea rețelelor și a competențelor umane”⁽³⁾; consolidarea capacităților tehnice și de IT este, bineînțeles, necesară, dar factorul uman este de importanță primordială; CESE apreciază această caracteristică.

2.4 Proiectul FISCUS al Comisiei are în vedere un program desfășurat pe șapte ani, începând de la 1 ianuarie 2014. Pachetul financiar care acoperă costurile programului pe întreaga durată (2014-2020) este de 777 600 000 EUR în prețuri curente: este o sumă substanțială, a cărei adecvare la obiective este dificil de apreciat. Programul oferă sprijin financiar pentru **nouă tipuri diferite de acțiuni comune**, venind în sprijinul ajutoarelor nerambursabile, contractelor de achiziții publice sau rambursării costurilor legate de experții externi.

2.5 Cele mai multe costuri sunt legate de formarea funcționarilor și de inițiativele comune de IT, dar alocările pot de asemenea acoperi „**activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare**”⁽⁴⁾; CESE înțelege că acest lucru implică o atenție deosebită în supravegherea modului în care se implementează **acțiunile comune**, dar speră că, din motive de uniformitate, tot atâta atenție i se va acorda și implementării **acțiunilor naționale**.

2.6 **Obiectivele specifice** ale programului de acțiune sunt aceleași ca și în programele anterioare și actuale; CESE le-a comentat deja și nu are sens să se repete, dacă nu ar fi vorba despre un subiect invocat în mod repetat și care nu a primit răspuns până acum: **un schimb periodic de informații** între autoritățile vamale și cele fiscale, ca mijloc de a descoperi fraudele și/sau evaziunea fiscală⁽⁵⁾.

2.7 Primul element, cooperarea în rețea ar trebui să facă posibil **schimbul de bune practici și cunoștințe operaționale**: acesta nu este un lucru nou, fiind invocat – chiar utilizând

aceleași cuvinte – în cele mai multe, dacă nu în toate programele anterioare. Acțiunile din trecut nu au fost întotdeauna încununate de succes, din numeroase motive, principalele fiind dificultățile lingvistice și diferențele de pregătire profesională și experiență dintre participanți. FISCUS dă un nou impuls cooperării între administrații, care ar trebui să încurajeze schimbul de experiență și apariția unor profesioniști de înalt nivel; este de dorit ca UE să susțină această evoluție.

2.8 Pentru a folosi formularea Comisiei, cel de-al doilea element „**pune la dispoziția programului mijloacele de finanțare a infrastructurii și a sistemelor IT de ultimă oră care vor permite ca administrațiile vamale și fiscale din Uniune să evolueze, devenind veritabile administrații electronice**”⁽⁶⁾. Și această chestiune a fost invocată, mai mult sau mai puțin cu aceleași cuvinte, în programele anterioare. Aici rezultatele nu au fost satisfăcătoare, din cauza nivelurilor diferite ale tehnologiilor IT din statele membre, dar și din cauza – din nefericire destul de frecventă – lipsei de voință a unora (sau multor) state membre de a-și schimba metodele sau echipamentele.

2.9 Lipsa de voință a statelor membre de a coopera reprezintă principalul obstacol în procesul de construire a unei **rețele fiscale europene solide**: reticența nu se limitează, desigur, la tehnologiile IT, dar acesta este domeniul în care se evidențiază clar. CESE a criticat această atitudine în multe dintre avizele sale privind inițiativele fiscale ale UE⁽⁷⁾ și speră că actuala criză va fi demonstrat că nicio țară nu se poate izola de evenimentele cu efecte mondiale și că singurul răspuns îl constituie cooperarea.

2.10 În 2011, un contractant a analizat, după consultarea unor reprezentanți din sectorul comercial, rezultatele intermediare ale celor două programe, Fiscalis 2013 și Vama 2013. Un alt contractant a realizat un studiu referitor la un posibil cadru al viitorului program FISCUS: Rezultatele intermediare nu au indicat niciun obstacol semnificativ și nici nu au recomandat vreo acțiune specială pentru a corecta evenimente nedorite.

2.11 FISCUS reunește cele două programe separate în prezent, pentru impozitare și vămi, într-unul singur, atingând astfel obiectivele Comisiei privind simplificarea și reducerea costurilor, fără să compromită activitățile din cele două domenii.

2.12 Noul regulament înlocuiește Decizia 1482/2007/CE de instituire a unui program comunitar pentru îmbunătățirea funcționării sistemelor de impozitare pe piața internă (Fiscalis 2013). Decizia 624/2007/CE a instituit un program de acțiune pentru vamă în Comunitate (Vama 2013). Deciziile respective trebuie, așadar, abrogate.

⁽³⁾ COM(2011) 706 final, p. 2 – punctul 1 al treilea paragraf.

⁽⁴⁾ COM(2011) 706 final – articolul 10 alineatul (2).

⁽⁵⁾ Avizele CESE „Cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul taxei pe valoarea adăugată”, JO C 347, 18.12.2010, p. 73 și „Promovarea bunei guvernante în chestiuni fiscale”, JO C 255, 22.9.2010, p. 61.

⁽⁶⁾ COM(2011) 706 final, p. 2 – punctul 1 al treilea paragraf.

⁽⁷⁾ Avizele CESE: „Cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul taxei pe valoarea adăugată”, JO C 347, 18.12.2010, p. 73; „Promovarea bunei guvernante în chestiuni fiscale”, JO C 255, 22.9.2010, p. 61; „Evaziunea fiscală legată de import”, JO C 277, 17.11.2009, p.112; „Recuperarea creanțelor”, JO C 317, 23.12.2009, p.120 și „Cooperarea administrativă în domeniul fiscal”, JO C 317, 23.12.2009, p. 120.

2.13 Comisia a realizat o consultare largă atât pentru **Componenta vamală**, cât și pentru **Componenta fiscală**. Ambele au condus la elaborarea unei liste de probleme care este prezentată în documentul de lucru al serviciilor Comisiei – Evaluarea impactului, partea I (Componenta vamală) și partea II (Componenta fiscală) ⁽⁸⁾.

2.14 Anterior elaborării noului program, Comisia a realizat o evaluare de impact care arată clar că persistă un grad înalt de incertitudine în ceea ce privește sistemele informatice europene și schimbul de informații legat de viitoarele evoluții ale politicilor din domeniu. Unele dintre acestea sunt menționate în Avizul CESE pe tema „Program de acțiune pentru vămi” ⁽⁹⁾. Modificările necesare pentru a îmbunătăți programul Fiscalis au fost descrise detaliat în Avizul CESE pe tema „Program comunitar de îmbunătățire a funcționării sistemelor fiscale pe piața internă (Fiscalis 2013)” ⁽¹⁰⁾.

2.15 CESE este de acord, în principiu, cu măsurile propuse de Comisie; cu toate acestea, dorește să arate că tema cooperării între diferite agenții, atât la nivel național, cât și la nivel european, este un fel de leitmotiv în multe chestiuni ce țin de UE. Progresul în acest domeniu este în mod natural lent și dificil, din mai multe motive, cel principal fiind lipsa de entuziasm a autorităților naționale.

2.16 CESE aprobă propunerea Comisiei pentru o cooperare consolidată între autoritățile vamale și cele fiscale. Totuși, acesta ar trebui să fie numai începutul unei acțiuni pe care CESE a sugerat-o în numeroase ocazii anterioare ⁽¹¹⁾, și anume o cooperare organizată între toate agențiile, fie ele naționale sau europene, implicate în combaterea fraudelor fiscale sau a infracțiunilor: spălarea banilor, criminalitatea organizată, terorismul, traficul ilegal de persoane etc.

Bruxelles, 22 februarie 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽⁸⁾ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei, studiu de impact SEC (2011) 1318.

⁽⁹⁾ JO C 324, 30.12.2006, p. 78.

⁽¹⁰⁾ JO C 93, 27.4.2007, p. 1.

⁽¹¹⁾ Avizele CESE „Cooperarea administrativă și combaterea fraudei în domeniul taxei pe valoarea adăugată”, JO C 347, 18.12.2010, p. 73; „Promovarea bunei guvernante în chestiuni fiscale”, JO C 255, 22.9.2010, p. 61; „Evaziunea fiscală legată de import”, JO C 277, 17.11.2009, p.112; „Recuperarea creanțelor”, JO C 317, 23.12.2009, p.120 și ECO/253, „Cooperarea administrativă în domeniul fiscal”, JO C 317, 23.12.2009, p. 120.